

CoMobility

Warsztaty dla samorządów #4

„Modelowanie, projektowanie oraz planowanie mobilności w miastach w erze rewolucji transportowej”

Notatka

Czwarta edycja „Warsztatów dla samorządów” organizowanych przez zespół projektu CoMobility odbyła się 14 września 2023 roku. Tym razem Warsztaty zostały zorganizowane w formie hybrydowej. Dzięki uprzejmości Politechniki Krakowskiej spotkaliśmy się w tradycyjny sposób. Wykorzystaliśmy także platformę komunikacyjną ZOOM dla tych, którzy nie mogli przybyć osobiście. Spotkanie niezmiennie skierowane było do przedstawicieli sektora samorządowego z całej Polski.

Czwarta edycja warsztatów poświęcona była modelowaniu, projektowaniu i planowaniu mobilności miejskiej. Tematykę modelowania poruszaliśmy na dwóch wykładach. Pierwszy dotyczył modelowania wyboru środków transportu i został omówiony przez Macieja Grzendę z Politechniki Warszawskiej. Drugi skupiał się wokół modelowania środowiskowego, o którym opowiedział Henrika Grythe z Norweskiego Instytutu Badań Powietrza (NILU). Tematy te zostały uzupełnione dyskusją na temat pozyskiwania danych do procesu modelowania prowadzoną Macieja Grzendę i Arkadiusza Drabickiego. Całe wydarzenie podsumowała debata w obszarze mobilności inkluzywnej.

Pogram spotkania:

1. 9:30-9:45 – Powitanie oraz aktualizacja i podsumowanie działań projektu CoMobility (*dr Anna Nicińska – Uniwersytet Warszawski*)
2. 9:45-10:30 – Wykład: Modelowanie wyboru środka transportu - W jaki sposób miasta mogą z niego skorzystać? Praktyczne zastosowania (*dr hab. inż. Maciej Grzenda – Politechnika Warszawska*)
3. 10:30-11:30 – Debata: Mobilność inkluzywna – realny trend czy slogan? W jaki sposób planować politykę transportową miast w erze nowej mobilności, aby zaspokoić potrzeby wszystkich grup społecznych? (*Beata Patuszyńska – City for Children, Adam Jędrzejewski – Mobilne Miasto, dr Łukasz Fiedań – Uniwersytet Jagielloński*)
4. 11:45-12:30 – Warsztat: Modelowanie środowiskowe – wyniki projektu CoMobility. Dlaczego miasta powinny rozbudowywać własny monitoring środowiska o dodatkowe źródła danych (*dr Henrik Grythe – Norwegian Institute for Air Research*)

5. 12:30-13:00 – Dyskusja: Modelowanie transportowe – sposoby pozyskiwania danych wejściowych (*dr hab. inż. Maciej Grzenda prof. PW – Politechnika Warszawska, mgr inż. Arkadiusz Drabicki – Politechnika Krakowska*)
6. 13:00-13:10 – Podsumowanie (*dr Anna Nicińska*)
7. 13:10-14:30 – Sesja Networkingowa oraz Q&A przy lunchu.

„Warsztaty dla samorządów” rozpoczęła Anna Nicińska z Uniwersytetu Warszawskiego – główna badaczka projektu CoMobility, która zapoznała wszystkich uczestników z aktualnym stanem działań konsorcjum w ramach projektu, stopniem realizacji poszczególnych inicjatyw, a także planami na przyszłość. Dodatkowo Anna Nicińska przypomniała uczestnikom o poprzednich edycjach warsztatów i tematyce, którą poruszały.

W pierwszym panelu warsztatowym Maciej Grzenda przedstawił, jak w praktyczny sposób wykorzystać możliwości AI (Sztucznej Inteligencji) przy budowaniu modelu preferencji transportowych mieszkańców miast, uwzględniając m.in. dane pochodzące z badań społecznych. Maciej Grzenda zapoznał uczestników z procesem tworzenia modelu od podstaw, począwszy od struktury i architektury funkcjonalnej, niezbędnych danych wejściowych, a skończywszy na procesie „nauczania/treningu” modelu. Wskazał również, do czego taki model może być wykorzystywany, oraz w jaki sposób dostarcza niezbędnej wiedzy o czynnikach determinujących nasze codzienne wybory transportowe.

Po prezentacji na temat modelowania wyboru środka transportu przeszliśmy do debaty zatytułowanej „Mobilność inkluzywna – realny trend czy slogan? *W jaki sposób planować politykę transportową miast w erze nowej mobilności, aby zaspokoić potrzeby wszystkich grup społecznych?*”. W debacie udział wzięli eksperci z dziedziny mobilności miejskiej, z których każdy reprezentował odmienną perspektywę społeczną. Uczestnikami debaty byli:

- Pani Beata Patuszyńska – City for Children, w debacie reprezentująca grupę społeczną dzieci,
- Pan Adam Jędrzejewski – Mobilne Miasto, w debacie reprezentujący grupę społeczną osób w wieku produkcyjnym,
- Pan dr Łukasz Fiedeń – Uniwersytet Jagielloński, w debacie reprezentujący grupę społeczną seniorów.

Podczas debaty analizowaliśmy, czy w Polsce możemy mówić o mobilności inkluzywnej. Na początku staraliśmy się zrozumieć, jak rewolucja w mobilności miejskiej wpłynęła na sposób podróżowania różnych grup społecznych i czy pandemia COVID-19 wpłynęła na te tendencje.

Eksperti zgodnie stwierdzili, że w Polsce nie obserwujemy jeszcze rewolucji w zakresie mobilności miejskiej, lecz widzimy stopniowe, ewolucyjne zmiany. Beata Patuszyńska zauważyła, że dzieci nie odczuwają znaczących zmian, gdyż w głównej mierze są uzależnione od decyzji swoich rodziców. Adam

Jędrzejewski podkreślił, że w Polsce nadal dominuje indywidualne podróżowanie przy użyciu własnych środków transportu. Dodał też, że wprowadzenie nowych usług transportowych sprawiło, że komunikacja publiczna lekko traci na znaczeniu. Łukasz Fiedeń zaznaczył, że seniorzy od dawna mierzą się z wykluczeniem komunikacyjnym, zwłaszcza na terenach wiejskich. Ich wybory dotyczące podróżowania nie opierają się tak bardzo na ich indywidualnych odczuciach, ile na dostępnej ofercie transportowej.

Podczas debaty omówiliśmy także kierunki planowania polityki transportowej w miastach i jakie powinny być jej założenia. Zastanawialiśmy się, czy miasta powinny samodzielnie kształtować tę politykę, czy też zaangażować w proces większą grupę interesariuszy. Beata Patuszyńska podkreśliła, że ważne jest uwzględnienie różnych podmiotów przy tworzeniu planu transportowego. Wskazała na unikalną perspektywę dzieci w odbiorze przestrzeni miejskiej, która diametralnie różni się od perspektywy dorosłych. Bez uwzględnienia tego punktu widzenia, potrzeby dzieci mogą być źle interpretowane przez dorosłych. Adam Jędrzejewski stwierdził, że aby kształtować dojrzałą i odpowiedzialną politykę transportową, konieczne jest zaangażowanie innych podmiotów, np. prywatnych dostawców usług mobilności, którzy dziś są ważnymi uczestnikami rynku i w znaczący sposób wpływają na mobilność miejską. Łukasz Fiedeń podkreślił, że tworząc politykę transportową, miasta powinny nie tylko włączyć różne podmioty, ale także myśleć szerzej, kształtując strategię mobilności dla całych aglomeracji czy obszarów funkcjonalnych, angażując w ten proces także inne gminy.

Na zakończenie debaty zastanawialiśmy się: jak to jest z mobilnością inkluzywną w Polsce? Czy jest to już zakorzeniony trend, czy raczej jedynie slogan marketingowy? Odpowiadając na to pytanie, nasi prelegenci jednogłośnie stwierdzili, że nie możemy mówić o pełnej mobilności inkluzywnej w polskich miastach. Jeśli pojawiają jej cechy, są one jedynie punktowe. Zdaniem prelegentów proces budowania inkluzywności w mobilności jest trudny i długotrwały, ponieważ opiera się przede wszystkim na relacjach partnerskich, które w naszym kraju dopiero się kształtują.

Po debacie odbył się warsztat z modelowania środowiskowego prowadzony przez Henrika Grythe z NILU, oparty na wynikach projektu CoMobility. Henrik Grythe przedstawił strukturę emisji zanieczyszczeń w Polsce i zaprezentował, jak rozbudować monitoring jakości powietrza o dodatkowe składniki w celu uzyskania bardziej szczegółowych informacji. Podczas warsztatu zaprezentowano również wyniki badań jakości powietrza w Warszawie, które posłużyły jako dane wejściowe do modelowania środowiskowego. Prelegent przedstawił uczestnikom rezultaty modelowania środowiskowego w obrębie badanych szkół podstawowych, z trzema różnymi wariantami scenariuszy.

Podczas czwartej edycji Warsztatów ostatnim punktem była prezentacja Macieja Grzendy i Arkadiusza Drabickiego. Dotyczyła metod pozyskiwania danych wejściowych do modelowania transportowego. W sposób praktyczny przedstawiono otwarte źródła danych, z których miasta mogą korzystać, chcąc stworzyć własne modele transportowe.

Zwieńczając wydarzenie, Anna Nicińska podsumowała czwartą edycję Warsztatów dla Samorządów i zaprosiła uczestników do wzięcia udziału w konferencji kończącej projekt CoMobility. Konferencja odbędzie się w marcu 2024 r. w Warszawie.

Chcielibyśmy serdecznie podziękować wszystkim osobom, które wzięły udział w czwartej edycji Warsztatów dla Samorządów. Zapraszamy do obejrzenia relacji z tego wydarzenia na naszym kanale Youtube ([link](#)).

Zespół CoMobility